

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V**

ДИРЕКТИВА 92/57/ЕИО НА СЪВЕТА

от 24 юни 1992 година

за прилагане на минимални изисквания за безопасност и здраве на временни или подвижни строителни участъци (Осма специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)

(ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 6)

Изменена със:

Официален вестник

№ страница дата

► <u>M1</u>	Директива 2007/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 година	L 165	21	27.6.2007 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕС) 2019/1243 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година	L 198	241	25.7.2019 г.

ДИРЕКТИВА 92/57/ЕИО НА СЪВЕТА

от 24 юни 1992 година

за прилагане на минимални изисквания за безопасност и здраве на временни или подвижни строителни участъци (Осма специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива, която е Осмата специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО, определя минималните изисквания за безопасност и здраве на временни или подвижни строителни участъци, както е определено в член 2, буква а).

2. Настоящата директива не се прилага за сондажни работи и добивни работи в добивната промишленост, по смисъла на член 1, параграф 2 от Решение 74/326/ЕИО на Съвета от 27 юни 1974 г. за разширяване на отговорностите на Комисията за безопасност и хигиена във въгледобивните мини по отношение на цялата добивна промишленост⁽¹⁾.

3. Разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО се прилагат изцяло за цялата област, спомената в параграф 1, без да се засягат по-строгите и/или специалните разпоредби, съдържащи се в настоящата директива.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

- а) „временен или подвижен строителен участък“, по-долу наричан „строителен участък“, е всеки строителен участък, където се извършват строителни работи или работи от гражданското строителство, за които е даден неизчерпателен списък в приложение I;
- б) „инвеститор“ е всяко физическо или юридическо лице, за сметка на което се изпълнява проект;
- в) „супервайзър на проекта“ е всяко физическо или юридическо лице, на което е възложено проектирането и/или изпълнението, и/или контрола по изпълнението на проекта за сметка на инвеститора;
- г) „самостоятелно заето лице“ е всяко лице, освен лицата, посочени в член 3, букви а) и б) от Директива 89/391/ЕИО, чиято професионална дейност допринася за изпълнението на проекта;
- д) „координатор за безопасни и здравословни условия на етап проектиране“ е всяко физическо или юридическо лице, на което инвеститорът и/или супервайзърът на проекта е възложил на етап проектиране задачите, посочени в член 5;

⁽¹⁾ ОВ L 185, 9.7.1974 г., стр. 18.

▼B

- е) „координатор за безопасни и здравословни условия на етап изпълнение на проекта“ е всяко физическо или юридическо лице, на което инвеститорът и/или супервайзърът на проекта е възложил на етап изпълнение на проекта задачите, посочени в член 6.

*Член 3***Определяне на координатори — План за безопасност и здраве — Предварително уведомление**

1. Инвеститорът или супервайзърът на проекта определя един или повече координатори за безопасните и здравословни условия, както са определени в член 2, букви д) и е) за всеки строителен участък, на който има повече от един изпълнител.
2. Инвеститорът или супервайзърът на проекта следи за това, да се изработи, преди започването на дейност на строителния участък, план за безопасност и здраве, в съответствие с член 5, буква б).

Държавите-членки могат след консултация със социалните партньори да разрешават изключения от разпоредбите на първа алинея, с изключение на случаите, когато:

- работата включва специфичните рискове, изброени в приложение II, или
- за работата се изисква предварително уведомление съгласно параграф 3 от настоящия член.

3. По отношение на строителен участък:

- на който е предвидено работата да продължи повече от 30 работни дни и, на който работят едновременно повече от 20 работници, или
- на който, предвиденият обем работа надвишава 500 човекодни,

инвеститорът или супервайзърът на проекта представя на компетентните органи предварително уведомление, изготвено в съответствие с приложение III, преди началото на работата.

Предварителното уведомление трябва да се постави на строителния участък на видно място и, ако е необходимо, периодично да се осъвременява.

*Член 4***Изготвяне на проекта: общи принципи**

Супервайзърът на проекта или, в зависимост от случая, инвеститорът, взема предвид общите принципи за превенция относно безопасността и здравето, посочени в Директива 89/391/ЕИО, по време на различните етапи на проектиране и подготовка на проекта, в частност:

- при решаването на архитектурните, техническите и/или организационните аспекти, с цел да бъдат планирани различните видове или етапи на работа, които ще се извършват едновременно или последователно,

▼B

- когато се определя необходимото време за завършване на работата или етапите на работа. Освен това всеки път когато е необходимо трябва да се имат предвид плановете за безопасност и здраве и досиетата, съставени в съответствие с член 5, буква б) или в), или преработени в съответствие с член 6, буква в).

*Член 5***Изготвяне на проекта: задачи на координаторите**

По време на изготвянето на проекта координаторът/координаторите за безопасните и здравословни условия, определени в съответствие с член 3, параграф 1:

- а) координират прилагането на разпоредбите на член 4;
- б) изработват или възлагат изработването на план за безопасност и здраве, в който са определени правилата, приложими за съответния строителен участък, като вземат предвид, когато е необходимо, промишлените дейности, които се извършват на участъка; този план трябва също да включва специални мерки по отношение на работа, която попада в една или повече от категориите от приложение II;
- в) изготви досие в съответствие с характеристиките на обекта, съдържащо съответната информация за безопасност и здраве, която следва да се има предвид при всички последващи работи.

*Член 6***Изпълнение на проекта: задължения на координаторите**

По време на изпълнението на обекта координаторът/координаторите, за безопасните и здравословни условия, определени в съответствие с член 3, параграф 1:

- а) координират прилагането на общите принципи на превенция и безопасност:
 - когато се решават технически и/или организационни аспекти, за да се планират различните видове или етапи на работата, които ще се извършват едновременно или последователно,
 - когато се определя необходимото време за завършване на работата или на етапите на работа;
- б) координират прилагането на съответните разпоредби с цел да гарантират, че работодателите иако е необходимо за защитата на работниците, самостоятелно заетите лица:
 - прилагат постоянно принципите, посочени в член 8,
 - когато се изисква, спазват плановете за безопасност и здраве, съгласно член 5, буква б);
- в) изготвят или възлагат изготвянето на всички необходими корекции в плановете за безопасност и здраве, посочени в член 5, буква б) и в досието, посочено в член 5, буква в), като се отчитат напредъкът на работата и всички настъпилите промени;

▼B

- г) организират сътрудничество между работодателите, включително тези, които работят последователно на същия обект, координацията на тяхната дейност с оглед защитата на работниците и предотвратяване на злополуки и професионални рискове за здравето и взаимното им информиране, както предвижда член 6, параграф 4 от Директива 89/391/ЕИО, която гарантира включването на самостоятелно заетите лица в този процес, когато е необходимо;
- д) координират контрола на правилното прилагане на работните процедури;
- е) предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че само лица, които имат разрешение, се допускат на строителния участък.

*Член 7***Отговорности на инвеститорите, супервайзърите на проекта и работодателите**

1. Ако инвеститор или супервайзър на проекта е определил координатор или координатори, за да изпълняват задачите, посочени в членове 5 и 6, това не го освобождава от неговите отговорности в тази област.
2. Прилагането на членове 5 и 6 и параграф 1 от настоящия член не засяга принципа за отговорността на работодателите, предвиден в Директива 89/391/ЕИО.

*Член 8***Прилагане на член 6 от Директива 89/391/ЕИО**

По време на изпълнението на обекта, принципите, определени в член 6 от Директива 89/391/ЕИО, се прилагат, в частност по отношение на:

- а) поддържане на строителния участък в добър ред и задоволително чист;
- б) избора на местоположението на работните площадки, като се има предвид как ще се осъществява достъпът към тях, както и определянето на пътищата или зоните за преминаване и за движение, и оборудването;
- в) условията на обработка на различните материали;
- г) техническо поддържане, контрол преди пускане в действие и редовни проверки на инсталациите и оборудването с оглед отстраняване на всички дефекти, които могат да засегнат безопасността и здравето на работниците;
- д) разграничаване и определяне на зони за складиране на различни материали и в частност, на опасни материали или вещества;
- е) условията, при които се отстраняват използваните опасни материали;
- ж) складирането и изхвърлянето или отстраняването на отпадъци и на строителни отпадъци;

▼B

- з) привеждането в съответствие в зависимост от напредъка на работата, извършена на строителния участък, на действителния период от време, който следва да бъде разпределен по видове работа или работни етапи;
- и) сътрудничеството между работодателите и самостоятелно заетите лица;
- й) взаимодействието между промишлените дейности на мястото, където, или в съседство с което, е разположен строителният участък.

*Член 9***Задължения на работодателите**

С цел запазване на безопасността и здравето на строителния участък, съгласно условията на членове 6 и 7, работодателите:

- а) в частност при прилагане на член 8, вземат мерки, които съответстват на минималните изисквания, посочени в приложение IV;
- б) вземат предвид указанията на координатора или координаторите за безопасните и здравословни условия.

*Член 10***Задължения на други групи лица**

1. С цел запазване на безопасността и здравето на строителния участък, самостоятелно заетите лица:

- а) спазват в частност следното, *mutatis mutandis*:
 - i) член 6, параграф 4 и член 13 от Директива 89/391/ЕИО, както и член 8 и приложение IV към настоящата директива;
 - ii) член 4 от Директива 89/655/ЕИО и съответните разпоредби от приложението към нея;
 - iii) член 3, член 4, параграфи 1—4 и 9 и член 5 от Директива 89/656/ЕИО;
- б) вземат предвид указанията на координатора или координаторите за безопасните и здравословни условия.

2. С цел запазване на безопасността и здравето на строителния участък работодателите, когато лично извършват трудовата дейност на строителния участък:

- а) спазват, в частност, следното, *mutatis mutandis*:
 - i) член 13 от Директива 89/391/ЕИО;
 - ii) член 4 от Директива 89/655/ЕИО и съответните разпоредби от приложението към нея;
 - iii) член 3, член 4, параграфи 1—4 и 9 и член 5 от Директива 89/656/ЕИО;
- б) вземат предвид указанията на координатора или координаторите за безопасните и здравословни условия.

▼B*Член 11***Информирание на работниците**

1. Без да се засягат разпоредбите на член 10 от Директива 89/391/ЕИО, работниците и/или техните представители се информират за всички мерки, които следва да бъдат взети по отношение на тяхната безопасност и здраве на строителния участък.
2. Информацията трябва да е разбираема за съответните работници.

*Член 12***Консултации и участие на работниците**

Консултацията и участието на работниците и/или на техните представители се извършват в съответствие с член 11 от Директива 89/391/ЕИО по въпросите, обхванати от членове 6, 8 и 9 от настоящата директива, като се предвижда винаги когато това е необходимо, отчитайки степента на риска и значението на строителния участък, подходяща координация между работниците и/или представителите на работниците в предприятията, които извършват дейността си на работното място.

▼M2*Член 13***Изменения на приложение IV**

С цел да се отчетат техническата хармонизация и стандартизацията, отнасящи се до временните или подвижните строителни участъци, както и техническият прогрес, промените в международните нормативни актове или спецификации и познания в областта на временните или подвижните строителни участъци, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 13а с цел внасяне на чисто технически изменения в приложение IV.

Когато в надлежно обосновани и изключителни случаи, свързани с непосредствени, преки и сериозни рискове за физическото здраве и безопасността на работниците и други лица, наложителни причини за спешност изискват действия в много кратък срок, за делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 13б.

*Член 13а***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 13, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 26 юли 2019 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

▼ M2

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁾.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 13, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 13б***Процедура по спешност**

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 13а, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

▼ B*Член 14***Заклучителни разпоредби**

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 31 декември 1993 г.

Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼ B

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

▼ M1

▼ B

Член 15

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

*ПРИЛОЖЕНИЕ I***НЕИЗЧЕРПАТЕЛЕН СПИСЪК НА СТРОИТЕЛНИТЕ РАБОТИ И РАБОТИ ОТ ГРАЖДАНСКОТО СТРОИТЕЛСТВО, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, БУКВА а) ОТ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА**

1. Изкопни работи	8. Ремонтни работи
2. Земни работи	9. Разглобяване
3. Строителство	10. Разрушаване
4. Сглобяване и разглобяване на сглобяеми елементи	11. Поддържане
5. Преустройство и оборудване	12. Поддържане — Бояджийска и почистваща дейност
6. Изменения	13. Отводняване
7. Реновации	

ПРИЛОЖЕНИЕ II

**НЕИЗЧЕРПАТЕЛЕН СПИСЪК НА РАБОТИТЕ, СЪДЪРЖАЩИ
ОПРЕДЕЛЕН РИСК ЗА БЕЗОПАСНОСТТА И ЗДРАВЕТО НА
РАБОТНИЦИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 2, ВТОРА
АЛИНЕЯ ОТ ДИРЕКТИВАТА**

1. Работа, която излага работниците на риск от затрупване от земни маси, затъване в мочурливи места или падане от височина, където рискът е особено утежнен от естеството на работата или на използваните процеси, или от околната среда на работното място или строителния участък (*).
2. Работа, която излага работниците на въздействието на химически или биологични вещества, които представляват определена опасност за безопасността и здравето им, или включват законово изискване за наблюдение и контрол на здравето им.
3. Работа с йонизираща радиация, която изисква определяне на контролирани зони или наблюдавани зони, както е определено в член 20 от Директива 80/836/Евратом ⁽¹⁾.
4. Работа в близост до високоволтови силови линии.
5. Работа, която излага работниците на риск от удавяне.
6. Работа в кладенци, под земята и в тунели.
7. Работа, извършвана от водолази.
8. Работа, извършвана от работници в кесони с атмосфера от въздух под налягане.
9. Работа с използване на експлозиви.
10. Работа, която включва сглобяване или разглобяване на тежки сглобяеми компоненти.

(*) При прилагането на точка 1, държавите-членки имат възможност да посочат стойности за конкретни ситуации

⁽¹⁾ ОВ L 246, 17.9.1980 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 84/467/Евратом (ОВ L 265, 5.10.1984 г., стр. 4).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

**СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНОТО УВЕДОМЛЕНИЕ,
ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 3, ПЪРВА АЛИНЕЯ ОТ
ДИРЕКТИВАТА**

1. Дата на съобщаване:
2. Точен адрес на строителния участък
3. Име/имена и адрес/и на инвеститора/инвеститорите:
4. Вид на проекта:
5. Име/на и адрес/и на супервайъра/супервайърите на проекта:
6. Координатор(и) по безопасни и здравословни условия по време на изготвянето на подготовка на проекта (име/на и адрес(и))
7. Координатор/и по въпросите на безопасни и здравословни условия по време на изпълнение на проекта (име/на и адрес/и):
8. Планирана дата за започване на работа на строителния участък:
9. Планирана продължителност на работата на строителния участък:
10. Предполагам максимален брой работници на работния участък:
11. Планиран брой изпълнители и самостоятелно заети лица на работния участък:
12. Данни за избраните вече изпълнители:

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА СТРОИТЕЛНИТЕ УЧАСТЪЦИ

Посочени в член 9, буква а) и член 10, параграф 1, буква а), i) от директивата

Предварителни бележки

Задълженията, посочени в това приложение, се прилагат винаги, когато го налагат характеристиките на строителния участък, дейността, обстоятелствата или рискът.

По смисъла на това приложение „стаи“ означава, *inter alia*, бараки.

ЧАСТ А

ОБЩИ МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА НА УЧАСТЪКА

1. *Стабилност и здравина*
 - 1.1. Материали, екипировка и, по-общо всеки компонент, който при движението си, по какъвто и да било начин може да повлияе върху безопасността и здравето на работниците, трябва да бъде фиксиран по съответен и безопасен начин.
 - 1.2. Не се разрешава достъпът до всякаква повърхност, включваща недостатъчно устойчиви материали, освен когато са осигурени съответната екипировка или средства, които позволяват безопасното извършване на работата.
2. *Инсталации за разпределяне на енергия*
 - 2.1. Инсталациите трябва да бъдат проектирани, конструирани и използвани така, че да не представляват опасност от пожар или експлозия; хората трябва да бъдат съответно защитени срещу риск от електрически удар, причинен от директен или индиректен контакт.
 - 2.2. При проектирането, изработването и избора на екипировка и защитни устройства трябва да се имат предвид типът и мощността на разпределяната енергия, външните условия и компетентността на лицата с достъп до частите на инсталацията.
3. *Аварийни маршрути и изходи*
 - 3.1. Аварийните маршрути и изходи трябва да бъдат разчистени и да водят по най-краткия път до безопасна зона.
 - 3.2. В случай на опасност, трябва да бъде възможно работниците от всички работни места да се евакуират по най-бърз и безопасен начин, доколкото това е възможно.
 - 3.3. Броят, разпределението и размерите на аварийните маршрути и изходи зависят от предназначението, екипировката и размерите на площадката и от стаите, и максималния брой лица, които могат да се намират там.
 - 3.4. Специфичните аварийни маршрути и изходи трябва да бъдат обозначени със знаци в съответствие с националните подзаконовни актове за прилагане на Директива 77/576/ЕИО⁽¹⁾.
Подобни знаци трябва да бъдат в достатъчна степен устойчиви и да бъдат поставени на подходящи места.
 - 3.5. Аварийните маршрути и изходи, и маршрутите за движение, и вратите, които осигуряват достъп до тях, трябва да бъдат разчистени от предмети, така че да могат да бъдат използвани по всяко време безпрепятствено.
 - 3.6. Аварийните маршрути и изходи, които изискват осветление, трябва да бъдат снабдени с аварийно осветление със съответна интензивност в случай на повреда в осветлението.

⁽¹⁾ ОВ L 229, 7.9.1977 г., стр. 12. Директива, последно изменена с Директива 79/640/ЕИО (ОВ L 183, 19.7.1979 г., стр. 1).

▼B

4. *Откриване на пожар и борба с пожар*
 - 4.1. В зависимост от характеристиките на участъка, размерите и използването на стаите, оборудването на площадката, физическите и химическите свойства на веществата или материалите в наличност и на максималния потенциален брой хора, които могат да се намират, трябва да бъдат осигурени съответният брой подходящи пожарогасителни устройства и там, където е необходимо, детектори за пожар и алармени системи.
 - 4.2. Тези пожарогасителни устройства, детектори за пожар и алармени системи трябва да бъдат регулярно проверявани и поддържани.
Съответните изпитвания и тренировки трябва да се провеждат редовно.
 - 4.3. Неавтоматичното оборудване за гасене на пожар трябва да бъде леснодостъпно и лесно за употреба.
Оборудването трябва да бъде обозначено със знаци в съответствие с националните подзаконовни актове за прилагане на Директива 77/576/ЕИО.
Подобни знаци трябва да бъдат достатъчно устойчиви и поставени на подходящи места.
5. *Вентилация*

Трябва да бъдат взети мерки, за да се осигури достатъчно свеж въздух, като се имат предвид използваните методи на работа и физическите ограничения, наложени на работниците.

Ако се използва вентилационна система с нагнетяване на въздуха, тя трябва да се поддържа в изправност, за да не се излагат работниците на течения, които са вредни и могат да доведат до смърт.

Всяка повреда трябва да бъде сигнализирана от контролна система, когато това е необходимо за здравето на работниците.
6. *Излагане на специфични рискове*
 - 6.1. Работниците не трябва да бъдат излагани на вредни нива на шум или на вредни външни влияния (напр. газове, изпарения, прах).
 - 6.2. Ако работниците трябва да влязат в зона, в която атмосферата може да съдържа токсични или вредни вещества, или е с недостатъчно ниво на кислород, или е запалима, тази атмосфера трябва да се наблюдава и контролира и трябва да бъдат взети съответни мерки за предотвратяване на всякакви рискове.
 - 6.3. Работник не може при никакви обстоятелства да бъде изложен на влиянието на атмосфера, която съдържа висок риск от възникване на опасност.
Най-малкото, той трябва да бъде постоянно наблюдаван отвън и да бъдат взети всички предпазни мерки, които гарантират, че ще му бъде оказана ефективна и незабавна помощ.
7. *Температура*

През работно време температурата трябва да бъде подходяща за човешкия организъм, в съответствие с работните методи, които се използват и с физическите ограничения, наложени на работниците.
8. *Естествено и изкуствено осветление на работните места, стаи и маршрутите за движение на участъка*
 - 8.1. Работните места, стаи и маршрутите за движение трябва да имат, доколкото е възможно, естествено осветление и да имат съответното и достатъчно изкуствено осветление през нощта и, когато естествената дневна светлина е недостатъчна, там където е необходимо, трябва да бъдат използвани портативни източници на светлина, защитени на удар.
Цветът на използваната изкуствена светлина не трябва да изменя или да влияе върху възприемането на сигнали или на сигнални табла.
 - 8.2. Осветителната инсталация за стаи, работни места и маршрутите за движение трябва да бъде поставена така, че за работниците да няма рискове от злополуки в резултат на предвидения тип осветление.
 - 8.3. Стаи, работни площадки и маршрутите за движение, в които работниците са специално изложени на риск в случай на повреда в изкуственото осветление, трябва да бъдат осигурени с аварийно осветление с адекватна интензивност.

▼B9. *Врати и портални врати*

- 9.1. Плъзгащите се врати трябва да бъдат снабдени с предпазно устройство, което да предотвратява излизането им от релсите и падане.
- 9.2. Врати и портални врати, които се отварят нагоре, трябва да бъдат снабдени с механизъм, който предотвратява падането им надолу.
- 9.3. Врати и портални врати по протежението на спасителните маршрути трябва да бъдат подходящо обозначени.
- 9.4. В непосредствена близост до порталните врати, предвидени главно за движение на транспортни средства, трябва да има врати за пешеходци, освен ако преминаването на пешеходци е безопасно, тези врати трябва да бъдат ясно обозначени и да бъдат свободни по всяко време.
- 9.5. Механичните врати и механичните портални врати трябва да функционират без всякакъв риск от злополука за работниците.

Те трябва да бъдат снабдени с устройства за аварийно спиране, които трябва да са лесни за идентифициране и достъп, и освен в случаите, когато се отварят автоматично, в случай на спиране на електрическото захранване, трябва да бъде възможно отварянето им ръчно.

10. *Маршрути за движение — опасни зони*

- 10.1. Маршрутите за движение, включително стълби, неподвижни стълби, железопътни платформи и товарни рампи, трябва да бъдат така изчислени, разположени и проходими, че да осигурят лесен, безопасен и подходящ достъп по такъв начин, че да не застрашават работниците, които работят в съседство с тези маршрути за движение.
- 10.2. Маршрутите, използвани за движение на пешеходци и/или движение на товари, включително тези, използвани за товарене и разтоварване, трябва да бъдат оразмерени, в съответствие с броя на потенциалните потребители и с вида дейност.

При използването на транспортни средства по маршрутите за движение трябва да бъде осигурено достатъчно безопасно разстояние или да бъдат предвидени адекватни средства за защита на останалите лица, намиращи се на участъка.

Маршрутите трябва да бъдат ясно обозначени, периодично проверявани и поддържани.

- 10.3. Трябва да бъдат оставени достатъчни разстояния между маршрутите за движение и вратите, и порталните врати, пасажите за пешеходци, коридорите и стълбите.
- 10.4. Ако в участъка има зони с ограничен достъп, те трябва да бъдат снабдени с устройства, които предотвратяват влизането на работници без разрешение в тях.

Трябва да бъдат взети съответните мерки за защита на работниците, които имат разрешение за влизане в опасните зони.

Опасните зони трябва да бъдат ясно обозначени.

11. *Товарни платформи и рампи*

- 11.1. Товарните платформи и рампи трябва да бъдат подходящи за размерите на товарите за транспортиране.
- 11.2. Товарните платформи трябва да имат поне един изход.
- 11.3. Товарните рампи трябва да бъдат обезопасени в достатъчна степен, за да предпазят работниците от падане от тях.

12. *Свобода на движенията на работното място*

Подът на работното място трябва да позволява достатъчна свобода на движение на работниците за извършване на тяхната работа, като се имат предвид цялата необходима екипировка и съоръжения, които се намират там.

▼B

13. *Първа помощ*
- 13.1. Работодателят трябва да гарантира, че оказването на първа помощ, включително персоналът, обучен за целта, могат да бъдат осигурени по всяко време.
- Трябва да се вземат мерки, които да осигуряват отвеждането за медицинско лечение на работници, претърпели злополука или заболели внезапно.
- 13.2. Трябва да бъдат осигурени една или повече стаи за първа помощ, когато големината на обекта или видовете извършвана работа го изискват.
- 13.3. Стаите за първа помощ трябва да бъдат оборудвани с жизненоважни инсталации и материали за първа помощ и леснодостъпни за носилки.
- Те трябва да бъдат обозначени в съответствие с националните подзаконовни актове, за прилагане на с Директива 77/576/ЕИО.
- 13.4. В допълнение, екипировката за първа помощ трябва да бъде достъпна на всички места, когато работните условия го изискват.
- Това оборудване трябва да бъде подходящо обозначено и леснодостъпно.
- Адресът и телефонният номер на местната служба за бърза помощ трябва да бъдат ясно посочени.
14. *Санитарна екипировка*
- 14.1. Съблекални и шкафчета
- 14.1.1. Подходящи съблекални трябва да бъдат осигурени за работниците, ако се налага да носят специални работни дрехи и ако, от съображения за тяхното здраве или от благоприличие, те не могат да се преобличат на друго място.
- Съблекалните трябва да бъдат леснодостъпни, да бъдат с достатъчен капацитет и да са оборудвани с места за сядане.
- 14.1.2. Съблекалните трябва да бъдат достатъчно големи и да имат съоръжения, които позволяват на всеки работник, ако е необходимо, да изсушава работните си дрехи, както и собствените си дрехи и лични вещи, и да ги държи заключени.
- Ако условията изискват това (напр. опасни вещества, влага, мръсотия), трябва да бъдат осигурени средства, които позволяват работните дрехи да се държат отделно от собствените дрехи и личните вещи на работника.
- 14.1.3. Трябва да се предвидят отделни съблекални за мъже и жени или ползването им трябва да става разделно.
- 14.1.4. Ако не се изискват съблекални, както се посочва в точка 14.1.1., първи параграф, всеки работник трябва да има място, в което да може да заключва собствените си дрехи и вещи.
- 14.2. Душове и мивки
- 14.2.1. Ако естеството на работата или от съображения за здравето на работниците, трябва да бъдат осигурени подходящи и достатъчно на брой душове за работниците.
- Трябва да се предвидят отделни стаи с душове или да се ползват отделно от мъже и жени.
- 14.2.2. Стаите с душове трябва да бъдат достатъчно големи и да позволяват всеки от работниците да се измие без затруднение в условия на спазване на съответния стандарт за хигиена.
- Душовете трябва да бъдат с течаща топла и студена вода.
- 14.2.3. Когато не се изискват душове, съгласно първия параграф на 14.2.1, трябва да се осигурят достатъчен брой мивки с течаща вода (топла вода, ако е необходима) в близост до работните места и съблекалните.
- Трябва да се предвидят отделни мивки или използването им поотделно от мъже и жени, когато се налага, от съображения за благоприличие.

▼ **B**

- 14.2.4. Когато стаите с душеве и мивките са отделно от съблекалните, трябва да има лесна връзка между тях.
- 14.3. *Тоалетни и мивки*
- Работниците трябва да разполагат, в близост до работното им място със съответен брой тоалетни и мивки, стаи за почивка, съблекални и помещения, оборудвани с достатъчен брой мивки и тоалетни.
- Трябва да има отделни тоалетни за мъже и жени или да се използват поотделно от тях.
15. *Стаи за почивка и/или помещения за настаняване*
- 15.1. Когато безопасността или здравето на работниците изискват, в частност поради вида извършвана работа или поради присъствието на по-голям от определен брой работници, както и поради отдалеченост на участъка, трябва да бъдат осигурени лесни за достъп стаи за почивка или помещения за настаняване на работниците.
- 15.2. Стаите за почивка и/или помещенията за настаняване трябва да бъдат достатъчно големи и снабдени със съответния брой маси и столове с облегалка за съответния брой на работници.
- 15.3. Ако няма помещения от този тип, трябва да бъдат осигурени помещения от друг тип, в които работниците да отиват през време на прекъсване на работата.
- 15.4. Постоянните помещения за нощувка, освен ако не се използват в изключителни случаи, трябва да имат необходимото санитарно оборудване, столова и стая за почивка.
- Те трябва да бъдат оборудвани с легла, шкафове, маси и столове с облегалки според броя на работниците и да бъдат разпределени като се има предвид, когато е необходимо, наличието на работници от двата пола.
- 15.5. Съответни мерки трябва да се вземат за защита на непушачите от неудобството, причинено от цигарения дим в стаите за почивка и/или помещенията за настаняване.
16. *Бременни жени и кърмачки*
- Бременни жени и кърмачки трябва да имат възможност да си почиват в легнало положение при подходящи условия.
17. *Работници с недъзи*
- Работните места трябва да са организирани по такъв начин, че да са съобразени с наличието на работници с недъзи, ако е необходимо.
- Тази разпоредба се прилага, в частност, за вратите, пасажите, стълбите, душовете, мивките, тоалетните и работните места, които се използват или се заемат пряко от лица с недъзи.
18. *Разни*
- 18.1. Околността и периметърът на участъка трябва да бъдат обозначени със знаци и да са поставени така че да бъдат ясно видими и различими.
- 18.2. Работниците от участъка трябва да разполагат с достатъчно количество вода за пиене и ако е възможно, други подходящи безалкохолни напитки, в заеманите помещения и в съседство с работните места.
- 18.3. На работниците трябва:
- да бъдат осигурени подходящи условия за хранене,
 - когато е необходимо, да бъдат осигурени подходящи условия за приготвяне на храната си.

ЧАСТ Б

МИНИМАЛНИ СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ РАБОТНИТЕ МЕСТА НА УЧАСТЪКА**Предварителна бележка**

Ако специфичната ситуация налага, класификацията на тези минимални изисквания в две части, както е по-долу, не трябва да се разглежда като задължителна.

Раздел I

Работни места на строителни участъци на закрито1. *Стабилност и здравина*

Помещенията трябва да имат структура и стабилност в съответствие с предназначението им.

2. *Врати на аварийни изходи*

Вратите на аварийните изходи трябва да се отварят навън.

Вратите на аварийните изходи не трябва да се заключват или затварят по начин, който не позволява лесното им и незабавно отваряне от всяко лице, което иска да ги използва по спешност.

Не се разрешава използването на плъзгащи се или въртящи се врати като аварийни изходи.

3. *Вентилация*

Ако се използва климатична или механична вентилационна инсталация, тя трябва да работи по такъв начин, че работниците да не бъдат изложени на течения, които причиняват дискомфорт.

Всички видове остатъци или мръсотия, които могат да създадат непосредствена опасност за здравето на работниците, като замърсяват атмосферата, трябва да бъдат отстранявани незабавно.

4. *Температура*

4.1. Температурата в помещенията за почивка, стаите за дежурния персонал, санитарните възли, столовите и стаите за първа помощ трябва да съответства на практическото им предназначение.

4.2. Прозорците, остъклените покриви и стъклените прегради не трябва да позволяват проникването на прекомерна слънчева светлина, като се има предвид естеството на работата и целта, за която се използва помещението.

5. *Естествена и изкуствена светлина*

На работните места трябва да има достатъчно естествена светлина и те да бъдат снабдени със средства, осигуряващи изкуствено осветление, което да е достатъчно за защита на здравето и безопасността на работниците.

6. *Подове, стени, тавани и покриви на помещенията*

6.1. Подът на помещенията не трябва да има опасни изпъкналости, дупки или наклони и трябва да бъде неподвижен, стабилен и да не е хлъзгав.

6.2. Повърхностите на подовете, стените и таваните в помещенията трябва да бъдат такива, че да могат да бъдат почиствани или обновени, за да се постигнат съответни хигиенни условия.

6.3. Прозрачни или полупрозрачни стени и в частност, изцяло стъклените прегради в помещенията или в близост с работните места и маршрутите за движение, трябва да бъдат ясно маркирани и изработени от безопасни материали, или отделени от работните места и маршрути за движение по такъв начин, че работниците да не могат да влизат в контакт със стените, нито да бъдат наранени, в случай на счупване на стените на малки парчета.

▼ B

7. *Прозорци и стъклени покриви*
- 7.1. Работниците трябва да могат да отворят, затварят, нагласяват или застопоряват прозорците, стъклените покриви и вентилацията по безопасен начин.
- Когато са отворени, те не трябва да бъдат позиционирани така, че да представляват опасност за работниците.
- 7.2. Прозорците и стъклените покриви трябва да бъдат проектирани заедно с оборудването или оборудвани с устройства, които позволяват да бъдат почиствани без риск за работниците, които извършват тази работа или за присъстващите работници.
8. *Врати и портални врати*
- 8.1. Местоположението, броят и размерите на вратите и порталните врати и материалите, използвани за изработването им, се определят от характера и използването на помещението.
- 8.2. Прозрачните врати трябва да бъдат съответно маркирани на нивото на очите.
- 8.3. Летящите врати и летящите портални врати трябва да бъдат прозрачни или да имат прозрачен панел.
- 8.4. Ако прозрачните или полупрозрачните повърхности на вратите и порталните врати не са направени от безопасен материал и ако съществува опасност работниците да бъдат наранени при счупване на парчета на врата или портална врата, тези повърхности трябва да бъдат защитени от счупване.
9. *Маршрути за движение*
- Когато използването и оборудването на помещенията го изискват с цел осигуряване безопасността на работниците, маршрутите за движение трябва да бъдат ясно очертани.
10. *Специфични мерки за ескалатори и подвижни тротоари*
- Ескалаторите и подвижните тротоари трябва да функционират безопасно.
- Те трябва да бъдат снабдени с всички необходими устройства за безопасна работа.
- Те трябва да бъдат оборудвани с лесноразличими и леснодостъпни устройства за аварийно спиране.
11. *Размери на стаите и обем на въздуха в тях*
- Работните помещения трябва да имат достатъчна повърхност и височина, за да позволят на работниците да извършват работата си без риск за тяхната безопасност, здраве или живот.

Раздел II

Работни места на строителен участък на открито

1. *Стабилност и здравина*
- 1.1. Високи или ниски, подвижни или неподвижни, работните места трябва да бъдат здрави и стабилни, като се има предвид:
- броят на работниците на тях,
 - максималният товар, който могат да поемат и разпределението на тежестта,
 - външните влияния, на които могат да бъдат подложени.
- Ако подпорите и другите компоненти на тези работни места не са изготвени от материали с достатъчна вътрешна здравина, тяхната стабилност трябва да бъде гарантирана с подходящи и безопасни методи за закрепване, за да се избегнат всякакви ненавременни или спонтанни движения на цялата или на част от работната площадка.
- 1.2. *Проверка*
- Стабилността и здравината трябва да бъдат съответно проверявани и в частност, след всяка промяна във височината или дълбочината на работното място.
2. *Инсталации за разпределение на енергия*
- 2.1. Инсталациите за разпределяне на енергия на участъка и специално тези, подложени на външни влияния, трябва да бъдат редовно проверявани и поддържани.

▼B

- 2.2. Инсталациите, съществуващи преди започване работа на обекта, трябва да бъдат идентифицирани, проверени и ясно обозначени.
- 2.3. Когато е възможно, когато има електрически линии, които минават над главите на работещите, те трябва да бъдат изведени извън района на участъка, или трябва електрическият ток да бъде прекъснат.
- Ако това не е възможно, трябва да има бариери или предупредителни знаци, които да не позволяват достъп на транспортни средства и инсталации.
- Трябва да бъдат осигурени подходящи предупредителни знаци и окачени защитни съоръжения, в случай, че транспортните средства трябва да минават под линиите.
3. *Атмосферни влияния*
- Работниците трябва да бъдат защитени от атмосферни влияния, които могат да се отразят на тяхното здраве и безопасност.
4. *Падащи предмети*
- Когато е технически изпълнимо, работниците трябва да бъдат предпазени от падащи предмети чрез колективни средства.
- Материалите и съоръженията трябва да бъдат разположени или поставени по такъв начин, че да се предотврати падането или преобръщането им.
- Когато е необходимо, трябва да има покрити пасажи на участъка или достъпът до опасните зони трябва да е невъзможен.
5. *Падания от височина*
- 5.1. Паданията от височина трябва да бъдат физически предотвратени в частност, посредством здрави парапети, които са достатъчно високи и имат най-малко една запънка в единия край, главни перила и междинна перила или еквивалентно оборудване.
- 5.2. По принцип, работа на височина трябва да бъде извършвана само със съответната екипировка или при използването на колективни средства за защита като парапети, платформи или обезопасителни мрежи.
- Ако използването на подобна екипировка е невъзможно поради естеството на работа, трябва да бъдат осигурени подходящи средства за достъп и да бъдат използвани обезопасителни ремъци или други обезопасителни методи за закрепване.
6. *Скелета и стълби (*)*
- 6.1. Всички скелета трябва да бъдат правилно проектирани, изработени и поддържани така, че да не позволят срутване или случайно изместване.
- 6.2. Работни платформи, пасажи и стълби на скелето трябва да бъдат изработени, оразмерени, защитени и използвани по такъв начин, че да предотвратят хората да падат или да бъдат изложени на опасност от падащи предмети.
- 6.3. Скелетата трябва да бъдат инспектирани от компетентно лице:
- преди пускането им в експлоатация;
 - впоследствие — периодично;
 - след всяко изменение, период, през който не са използвани, излагане на лошо време или сеизмични трусове, или всякакви други условия, които могат да повлияят на тяхната здравина или стабилност.
- 6.4. Стълбите трябва да бъдат достатъчно здрави и правилно поддържани.
- Те трябва да бъдат използвани правилно на подходящи места и в съответствие с предназначението им.
- 6.5. Мобилните скелета трябва да бъдат обезопасени срещу спонтанни движения.

(*) Тази точка ще бъде уточнена в рамките на бъдеща директива за изменение на Директива 89/655/ЕИО, в частност с оглед допълване на точка 3 от приложението към нея.

▼B

7. *Повдигащи устройства (*)*
- 7.1. Всички повдигащи устройства и приспособления, включително техните съставни части, устройства за прикрепяне, анкерни закрепвания и поддръжки, трябва да бъдат:
- правилно проектирани и изработени, и достатъчно здрави за използване за целта, за която са поставени;
 - правилно монтирани и използвани;
 - поддържани в добро работно състояние;
 - проверени и подлагани на периодични проверки и инспекции в съответствие с действащото законодателство;
 - с тях да работят квалифицирани работници, които са получили съответно обучение.
- 7.2. На всички повдигащи устройства и приспособления трябва ясно да са показани стойностите на максималния товар, който може да бъде повдигнат.
- 7.3. Повдигащото оборудване и приспособления не трябва да бъдат използвани за други цели освен тези, за които са предназначени.
8. *Транспортни средства и машини за изкопни и насипни работи, и за обработка на материали (*)*
- 8.1. Транспортните средства и машини за изкопни и насипни работи и за обработка на материали трябва да бъдат:
- правилно проектирани и изработени, като се имат предвид, доколкото е възможно, ергономичните принципи;
 - поддържани в добро работно състояние;
 - използвани правилно.
- 8.2. Водачите и операторите на транспортните средства и машини за изкопни и насипни работи и за обработка на материали трябва да бъдат специално обучени.
- 8.3. Трябва да се вземат превантивни мерки, за да се избегне падането на транспортните средства и машини за изкопни и насипни работи и за обработка на материали в изкопите или във водата.
- 8.4. Когато е подходящо, транспортните средства и машини за изкопни и насипни работи и за обработка на материали трябва да бъдат оборудвани със средства, предпазващи водача от премазване в случай на преобръщане на машината и от падащи предмети.
9. *Инсталации, машини, екипировка (*****)*
- 9.1. Инсталациите, машините и оборудването, включително и ръчните инструменти, механично задвижвани или немеханично задвижвани, трябва да бъдат:
- правилно проектирани и изработени, като се имат предвид, доколкото е възможно, ергономичните принципи;
 - поддържани в добро работно състояние;
 - използвани само за този вид дейност, за която са проектирани;
 - обслужвани от работници, които са получили съответното обучение.
- 9.2. Инсталациите и оборудването под налягане трябва да бъдат проверявани и подлагани на редовни изпитвания и инспекции в съответствие със съществуващото законодателство.
10. *Изкопи, кладенци, подземни работи, тунели и земни работи*
- 10.1. Подходящи предохранителни мерки трябва да бъдат взети при работа, свързана с изкопи, кладенци, подземни работи или тунели:
- като се използват подходящ скрепез или насипи;
 - да се избегнат рисковете, които водят до падане на хора, материали или предмети, или до наводняване;
 - да се осигури достатъчна вентилация на всички работни места, така че да се осигури въздух за дишане, който не е опасен или вреден за здравето;

(*) Тази точка ще бъде уточнена в рамките на бъдеща директива за изменение на Директива 89/655/ЕИО, в частност с оглед допълване на точка 3 от настоящото приложение.

▼ B

- г) да се даде възможност на работниците да отидат на безопасно място в случай на пожар, нахлуване на вода или навлизане на материали.
- 10.2. Преди започване на изкопните работи трябва да бъдат взети мерки, за да се идентифицира и намали до минимум рискът, свързан с подземни кабели или други разпределителни системи.
- 10.3. Трябва да бъдат осигурени безопасни пътища към и от изкопа.
- 10.4. Земните насипи, материалите и движещите се транспортни средства не трябва да бъдат в близост до изкопа; трябва да бъдат поставени, ако е необходимо, подходящи бариери.
11. *Разрушителни работи*
- Когато разрушаването на сграда или конструкция може да представлява опасност:
- а) трябва да бъдат приети необходимите предпазни мерки, методи и процедури;
- б) работата трябва да бъде планирана и извършена само под надзора на компетентно лице.
12. *Метални или бетонни конструкции, кофраж и тежки сглобяеми компоненти*
- 12.1. Металните или бетонни конструкции и техните компоненти, кофраж и сглобяеми компоненти, временни подпори и скрепежи трябва да бъдат изградени и демонтирани под надзора на компетентно лице.
- 12.2. Съответни предохранителни мерки трябва да бъдат взети за защита на работниците от рискове в резултат на временно счупване или нестабилност на конструкцията.
- 12.3. Кофражът, временните подпори и скрепежите трябва да бъдат проектирани и изчислени, инсталирани и поддържани така че без опасност да издържат на всякакви напрежения и натоварвания, на които те могат да бъдат подложени.
13. *Водонепроницаеми крепежи и кесони*
- 13.1. Всички водонепроницаеми крепежи и кесони трябва да бъдат:
- а) добре изработени от подходящи материали със съответната здравина;
- б) подходящо съоръжени, така че работниците да могат да отидат на безопасно място, в случай на нахлуване на вода и материали.
- 13.2. Изработването, инсталирането, извършването на промени или разглобяването на водонепроницаем крепеж или кесон може да бъде извършено само под надзора на компетентно лице.
- 13.3. Всички водонепроницаеми крепежи и кесони трябва да бъдат регулярно инспектирани от компетентно лице.
14. *Работа върху покриви*
- 14.1. Когато е необходимо да се избегне риск или, височината или наклонът превишават стойностите, определени от държавите-членки, трябва да бъдат взети колективни превантивни мерки, за да се избегне падане на работниците, инструментите или други предмети или материали.
- 14.2. Когато работниците трябва да работят върху или близо до покрив, или върху всякаква друга повърхност, изработена от чупливи материали, през която може да се падне, трябва да се вземат превантивни мерки, за да не се допусне по непредпазливост ходене по повърхности, направени от чупливи материали или падане на земята.